

Motion om narkotikafria skolor - en självklarhet för en trygg skolmiljö och en given förutsättning för att bryta rekrytering till kriminella gäng

Motion av Leif Söderström (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Leif Söderström (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionären föreslår att Stockholms stad utreder möjligheten att upphandla en tjänst, som för stadens skolor tillhandahåller specialsökhundar för återkommande sökinsatser mot narkotika och vapen på överenskomna tider och platser.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret konstaterar att utbildningsnämnden redan utreder möjligheten till ett ramavtal inom området. Man ser att sökhundar kan vara ett bra verktyg i kampen mot droger i skolan men att det också kräver tydliga rutiner för hur arbetet ska gå till samt vad som händer när en hund markerar för droger.

Utbildningsnämnden menar att drogsökhundar kan vara ett bra komplement till det övriga arbetet mot droger i skolan. Man konstaterar att flera skolor redan bedriver sådan verksamhet, dels genom direktupphandlingar men också med hjälp av polisen. Man utreder på utbildningsförvaltningen också möjligheten till ramavtal på området.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Användandet av sökhundar för att påvisa droger på skolans område kan dels vara ett viktigt verktyg i kampen mot organiserad brottslighet, dels en möjlighet att hitta elever i behov av stöd för att komma ifrån ett missbruk.

I första hand är det polisen som, när behov finns, bör vara de som bedriver narkotikasök på skolor. Dels då brottsbekämpning är deras uppgift men också då de besitter den kunskap och de resurser som krävs. Det allra viktigaste skälet till varför det i första hand bör vara polisens uppgift är dock att det är de som har möjligheten att direkt hantera konsekvensen av vad man kan hitta. Polisen kan gå igenom elevers personliga ägodelar, säkra bevis och lagföra. Detta ligger varken inom skolans kompetens eller lagliga rätt.

Vi har också skolor i Stockholm som redan idag upphandlar narkotikasökhundar från privata företag för att genomsöka sina byggnader. Det kan ha god effekt om det görs rätt. För det krävs tydliga rutiner för hur arbetet ska gå till och för vilka åtgärder man sätter in om väl hundarna markerar för något. Kanske främst hur man går vidare med uppföljande insatser, brotts- och orosanmälningar. Har man detta väl uttänkt ser vi inget större problem med insatsen, men utan bra rutiner riskerar det att bli symboliska åtgärder.

Vi kan också konstatera att utbildningsförvaltningen redan utreder möjligheten till ett centralt ramavtal av narkotikasökhundar.

Bilaga

Motion om narkotikafria skolor - en självklarhet för en trygg skolmiljö och en given förutsättning för att bryta rekrytering till kriminella gäng, dnr KS 2023/1136-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 19 juni 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att motionen tillstyrks.
2. Därutöver anföra följande:

Våra skolor måste ge en trygg och säker miljö för våra elever. Den stora förekomsten av narkotiska preparat som cirkulerar i samhället gör det extra viktigt att staden kan erbjuda en narkotikafri miljö i våra skolor.

Skolorna bör därför i högre utsträckning samarbeta med polis för att garantera att skolorna är narkotikafria, och därmed även platser som kriminella gäng undviker. För att en sådan verksamhet ska fungera utan integritetskränkande åtgärder är narkotikahundar lämpliga.

Ärendet

Leif Söderström (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen framförs att såväl brutalitet och utbredning av gängbrottsligheten i Stockholms stad har eskalerat snabbt och att allt yngre barn involveras. Vidare framhåller motionären att Polisen anger att det är vanligt förekommande att narkotika upptäcks i anslutning till skolor i Stockholms stad. Problemen med narkotika i skolmiljöer beskrivs vara nationellt förekommande.

Motionären refererar till ett exempel från Norrtälje kommun där utförare som upphandlats av kommunen tillhandahåller civila specialsökhundar med inriktning på narkotika och vapen. Motionären framhåller att endast kommuner kan upphandla denna typ av tjänst och föreslår att Stockholms stad utreder möjligheten att upphandla en tjänst, som tillhandahåller specialsökhundar för återkommande sökinsatser mot narkotika och vapen i stadens skolor på överenskomna tider och platser.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens trygghets- brottsförebyggande arbete bedrivs med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.

Stadsledningskontoret kan inledningsvis konstatera att utbildningsnämnden arbetar med att utreda möjligheten att upphandla ett ramavtal inom området som gör det möjligt för stadens skolor att avropa tjänster med narkotikasökhundar.

Stadsledningskontoret betonar att skolan har en skyldighet att ge eleverna kunskap om riskerna med att använda droger. Det förebyggande arbetet inom alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar (ANDTS) ska bedrivas utifrån stadens ANDTS-program. Programmet riktar sig till stadens invånare och lägger särskilt stor vikt vid att skydda barn och unga från eget bruk samt från att skadas av andras bruk av ANDTS. En lyckad skolgång är en väsentlig skyddsfaktor varför det ur ett förebyggande perspektiv är avgörande att unga fullföljer sina studier. Det är viktigt att elever som har behov av stöd- och behandlingsinsatser erbjuds det.

Stadsledningskontoret bedömer att sökinsatser efter narkotika och vapen i stadens skolor med särskilda sökhundar kan vara ett av flera verktyg för att i förebyggande syfte åstadkomma en trygg skolmiljö. Samtidigt vill stadsledningskontoret betona vikten av att noggrant överväga praktiska och juridiska aspekter i samband med ett eventuellt genomförande av sökinsatser med hundar på stadens skolor. Det behövs

exempelvis rutiner där det tydligt framgår när insatserna kan genomföras (under skoltid eller efter skoltid), information om insatsen, kommunikation med vårdnadshavare och elever samt en tydlig plan om vad som händer om en hund markerar en plats i skolans lokaler.

Stadens anställda har ingen behörighet att gå igenom väskor, kläder eller andra tillhörigheter. Elevernas skåp är däremot inte skyddade på samma sätt och skolledningen har möjlighet att söka igenom skåp. Eleverna bör dock ha fått information vid tilldelning av skåp att sådan undersökning kan förekomma. I samband med genomsökning av elevskåp är det dock inte tillåtet att öppna och titta i exempelvis väskor eftersom detta kan utgöra husrannsakan eller liknande intrång.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 februari 2024 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart

Reservation av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Skolan ska vara en trygg och säker plats för alla elever och all personal. Utbildningsförvaltningen bedriver ett omfattande arbete för att på olika sätt göra skolan till en plats fri från narkotika och vapen - genom förebyggande åtgärder, akuta insatser och långsiktigt förändringsarbete.

Skolan har en given och viktig roll att förebygga och tidigt uppmärksamma elevers användning av narkotika. Skolans främsta verktyg för detta är ett systematiskt arbete med policy, handlingsplan och rutiner.

Utbildningsförvaltningen arbetar löpande med att utveckla och stärka det brottsförebyggande arbetet i stadens skolor. Det är ett viktigt uppdrag att hitta bra och effektiva former för detta.

Det narkotikapreventiva arbetet i skolorna är ett prioriterat område i utbildningsnämndens verksamhetsplan. Flera grund- och gymnasieskolor i staden använder sig av narkotikasök med hundar.

När polisens resurser tillåter så görs detta inom ramen för skolans samverkan med polisen. Men skolorna gör också vid behov direktupphandlingar från företag som specialiserar sig inom området.

Då det finns ett intresse från fler skolor att kunna använda narkotikahundar så utreder förvaltningen också möjligheten att upphandla ett ramavtal inom området som skolorna kan avropa denna typ av tjänster från.

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation av Linnéa Vinge (SD)

1. Att motionen tillstyrks
2. Därutöver anföra följande:

Våra skolor måste ge en trygg och säker miljö för våra elever. Den stora förekomst av narkotiska preparat som cirkulerar i samhället gör det extra viktigt att staden kan erbjuda en narkotikafri miljö i våra skolor.

Skolorna bör därför i högre utsträckning samarbeta med polis för att garantera att skolorna är narkotikafria, och därmed även platser som kriminella gäng undviker. För att en sådan verksamhet ska fungera utan integritetskränkande åtgärder är narkotikahundar lämpliga.